

Udskriftsdato: 15. december 2025

2018/1 SF.L L 96 (Gældende)

Skriftlig fremsættelse (14. november 2018) - L 96

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin., j.nr. 2018-0092-0943

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed (Frihedsberøvelse)

(Lovforslag nr. L 96)

Med det fremsatte lovforslag får politiloven samme frihedsberøvelsesbegreb som det, der følger af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK). Det betyder, at f.eks. et såkaldt optisk følge efter en konkret vurdering ikke vil være frihedsberøvelse.

Optisk følge betyder, at politiet følger en gruppe af personer fra et sted til et andet, eventuelt mens politiet omslutter personerne. Hvis politiet omslutter personerne, kan de ikke forlade følget – et såkaldt lukket optisk følge.

Højesteret afsagde den 7. februar 2018 dom i en sag om politiets indgreb over for et opløb i forbindelse med en gadefest. Med dommen fastslog Højesteret, at politiets indgreb i form af et lukket optisk følge havde karakter af frihedsberøvelse i politilovens forstand. Højesteret anførte imidlertid også, at der ikke var tale om frihedsberøvelse i EMRKs forstand.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at denne forskel på frihedsberøvelsesbegrebet i henholdsvis politiloven og EMRK er både utilsigtet og uhensigtsmæssig. Justitsministeriet foreslår derfor med dette lovforslag, at det fastslås, at frihedsberøvelse efter politiloven skal anses som det samme som frihedsberøvelse efter EMRK.

Den foreslåede ændring vil indskrænke anvendelsesområdet for det eksisterende frihedsberøvelsesbegreb i politiloven. Det betyder, at politiet fremover vil kunne anvende indgreb som eksempelvis optisk følge, uden at dette vil have karakter af frihedsberøvelse efter politiloven, så længe indgrebet ikke har karakter af frihedsberøvelse efter EMRK.

En følge af, at visse indgreb – f.eks. lukket optisk følge – efter lovændringen ikke anses som frihedsberøvelse efter politiloven, vil være, at de betingelser der efter politiloven knytter sig til politiets brug af frihedsberøvelse ikke finder anvendelse. Det gælder lovens betingelse om, at frihedsberøvelse alene kan anvendes om nødvendigt, hvis mindre indgribende midler ikke er tilstrækkelige til at afværge faren. Det gælder også lovens betingelse om, at en frihedsberøvelse skal være så kortvarig og skånsom som muligt og så vidt muligt ikke må udstrækkes ud over henholdsvis 6 eller 12 timer.

Derudover vil personer, over for hvem et sådant indgreb anvendes, ikke blive omfattet af bestemmelserne i retsplejelovens kapitel 43 a om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse. Det vil dog også fremover være sådan, at politiet på begæring kan forelægge spørgsmålet om indgrebets lovlighed for retten, hvis det gøres gældende, at der har været tale om frihedsberøvelse, og hvis sagens samlede omstændigheder taler for indbringelse.

Forslaget ændrer ikke på, hvornår betingelserne for at foretage frihedsberøvelse er opfyldt.

Lovforslaget indeholder på den baggrund forslag til ændring af de relevante bestemmelser i politiloven.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.